

Research Paper

Assessing the Impact of Government's Microfinance on the Economic Dimensions, Rural Entrepreneurship and Sustainable Employment of the Javanrud township, Kermanshah province

Erfan Abdi¹, Ahmad Taghdisi^{2*}, Jafar Tavakoli³

1. PhD. Student, University of Isfahan, Isfahan, Iran
2. Assistant Professor, University of Isfahan, Isfahan, Iran
3. Assistant Professor, University of Razi, Kermanshah, Iran

Received: 09 December 2019

Accepted: 07 January 2020

PP:119-136

Use your device to scan and read the article online

Keywords:

Microfinance, Entrepreneurship, Economic Dimensions, Sustainable Employment.

Abstract

Jobs and unemployment are among the most important economic issues in any country, such a way that increasing employment and reducing unemployment considered as one of the toasted headsets of our societies. So assigning "Microfinance" is one of the favorite strategies of scholars and politicians to liquidate poverty and reduce unemployment in different countries. This study was conducted to evaluate the effect of Government's Microfinance on the Rural Entrepreneurship and Sustainable Employment in Javanrud.

The present study is of applied and descriptive-analytical nature in terms of nature and purpose. The research population consists of all rural people in Javanrud who have used government funds from the karafariniomid Fund and the Agricultural Bank between 2006-2017 years(N:921).The main research tool was a questionnaire validated by the opinions of academic professors and Approved after necessary corrections. The field data collecting's tool is a questionnaire which it's validity was certificated by University masters and experts and it's reliability was approved by Cronbach's alpha. Analysis findings shows getting small found credits has positive effects on stable earning, and establishment of employment and also on reducing production cost; and ease of access to elemental materials. The most correlation was between the amount of received credits and increased income indicators which it was the rate correlation /967 also it was /906 on variety of income recourses; improvement of life standards and increasing in the productivity and make new job opportunity which it was /842.The least conjunction was ease of getting the credit and low lending rate which it was /252;cooperation with borrowers /265;ease of payment processes /336;and it has effects on using machines by villagers and increasing their assets. The results of Person's conjunction test shows that there is a meaningful and direct connection between governmental small credits and financial aspects. Indeed, governmental small credits at the meaningful level of 0/05 has an important role in making entrepreneurship and stable employment of villagers as one of the main aspects of rural development.

Citation: Erfan Abdi, Ahmad Taghdisi , Jafar Tavakoli (2021): Assessing the Impact of Government's Microfinance on the Economic Dimensions, Rural Entrepreneurship and Sustainable Employment of the Javanrud township, Kermanshah province . Journal of Regional Planning , Vol 11, No 42, PP119-136

DOI: 10.30495/JZPM.2021.3967

*Corresponding author: Ahmad Taghdisi

Address: Assistant Professor, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Tell: 09133137181

Email: a.taghdisi@geo.ui.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Small loans, are triggers Facilitating and developing small businesses, Previous employment consolidation and Increase in new businesses and also Are revitalizing the rural economy by increasing the awareness and knowledge of new business development and create self-employment opportunities. Due to the Rural Development Strategies and Pay special attention to empowerment, reducing rural poverty, reducing migration and the economic importance of rural development, it can be said to create a radical transformation in rural areas It will be practical with economic transformation in it. Because that motivates to work through Removing barriers to economic growth, improving access to productive resources, protecting villagers will reduce vulnerability and create more economic opportunities, promote living standards and prosperity, and ultimately keep pace with regional and global changes. That They have a direct relationship with the economic development of rural areas and One way to achieve this Providing financial and credit benefits, in particular micro-credit, and guiding it in the process of rural development. Jobs and unemployment are among the most important economic issues in any country, such a way that increasing employment and reducing unemployment considered as one of the toasted headsets of our societies. So assigning "Microfinance" is one of the favorite strategies of scholars and politicians to liquidate poverty and reduce unemployment in different countries. This study was conducted to evaluate the effect of Government's Microfinance on the Rural Entrepreneurship and Sustainable Employment in Javanrud.

Methodology

The present study is of applied and descriptive-analytical nature in terms of nature and purpose. The research population consists of all rural people in Javanrud who have used government funds from the "karafarini Omid"

Fund and the Agricultural Bank between 2006-2017 years(N:921). The main research tool was a questionnaire validated by the opinions of academic professors and Approved after necessary corrections. The field data collecting's tool is a questionnaire which its validity was certificated by University masters and experts and its reliability was approved by Cronbach's alpha. To check that the variables are normal The Kolmogorov-Smirnov test is used and Data were analyzed by means of means comparison tests, Pearson correlation coefficient and regression analysis in SPSS software.

Results and discussion

To investigate the level of satisfaction of villagers with the performance of government micro credit (As an independent research variable) Has been used since Frequency distribution table and mean comparison test (one-sample t-test). The results of the table show the frequency distribution 22.8% of villagers are satisfied with the performance of government micro-credit at weak and very low levels, 10.7% on average and 66.5% at high and very high levels. Also sample t-test results (Considering the number 3 as the basis of the test) it shows The average calculated with a value of 3.96, Significantly Above average and above average. Upper and lower bound positive, as well as t-statistics and mean deviation It also confirms that the calculated average is above the average. So it can be said that Satisfaction of villagers in the study area with the performance of government micro credit was acceptable and The reasons for this can be found The impact of these credits on the economic dimension of entrepreneurship and sustainable employment of rural residents of Javanrud. also Analysis findings shows getting small found credits has positive effects on stable earning, and establishment of employment and also on reducing production cost; and ease of access to elemental materials. The most correlation was between the amount of received credits and increased income indicators which it was the rate correlation

/967 also it was /906 on variety of income recourses; improvement of life standards and increasing in the productivity and make new job opportunity which it was /842. The least conjunction was ease of getting the credit and low lending rate which it was /252; cooperation with borrowers /265; ease of payment processes /336; and it has effects on using machines by villagers and increasing their assets. The results of Person's conjunction test show that there is a meaningful and direct connection between governmental small credits and financial aspects. Indeed, governmental small credits at the meaningful level of 0/05 has an important role in making entrepreneurship and stable employment of villagers as one of the main aspects of rural development.

Conclusion

The results of the analysis, it shows. Clearly the success rate and impact of micro credit on Family decision-making, economic and social empowerment of individuals, youth and rural women, heads of unemployed households, employment of other family members and out-of-family rural people and ultimately reduce rural poverty. It is much easier to get micro-credit facilities from the Hope

Entrepreneurship Fund and the Agricultural Bank than to borrow from other institutions and banks, with less complexity and administrative bureaucracy and in many cases it does not require collateral and Earnings are in the normal range (4%) That The core features of micro-credits are entrepreneurship and employment sustainability. Analysis of correlation between components Indicates the linear relationship between Creating employment and entrepreneurship, increasing income and saving, and empowering individuals with micro-credit are granted. According to the research findings, Micro-credits have significantly increased education, economic empowerment and created entrepreneurial opportunities in the rural environment and these credits have led to self-employment and the expansion of existing businesses as well as the creation of new ones and Because the Agricultural Bank and the Entrepreneurship Fund of Hope oversee the payment, implementation and continuity of the project at all stages Ultimately, this has led to the continuity and sustainability of people's employment and the creation of sustainable entrepreneurship. It can be concluded that the micro-credits paid have a significant impact on the creation of sustainable employment and rural entrepreneurship in Javanrud.

ارزیابی اثر اعتبارات خرد دولتی بر ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی شهرستان جوانرود، استان کرمانشاه

عرفان عبدی^۱، احمد تقدیسی^{۲*}، جعفر توکلی^۳

۱. دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه اصفهان، ایران

۲. استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه اصفهان، ایران

۳. استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه رازی کرمانشاه، ایران

چکیده

اشتغال و بیکاری از جمله موضوعات مهم اقتصادی هر کشوری است، به گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌شود. بنابراین یکی از استراتژی‌های مورد توجه صاحب‌نظران و سیاستگذاران برای از بین بردن فقر و کاهش بیکاری در کشورهای مختلف، تخصیص «اعتبارات خرد» است. این تحقیق به منظور ارزیابی اثر اعتبارات خرد دولتی بر کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی شهرستان جوانرود انجام گرفته است. پژوهش حاضر به لحاظ ماهیت و هدف، به ترتیب از نوع تحقیقات کاربردی و توصیفی-تحلیلی می‌باشد جامعه آماری تمامی افراد روستایی شهرستان جوانرود که طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۹۵ از تسهیلات خرد اعتباری دولتی صندوق کارآفرینی امید و بانک کشاورزی استفاده کرده اند، (N=۹۲۱) را تشکیل می‌دهد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات میدانی پرسشنامه‌ای می‌باشد که روایی صوری آن با استفاده از نظرات اساتید دانشگاهی و کارشناسان مربوطه و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. یافته‌های تحقیق نشان داد که دریافت اعتبارات خرد توانسته است در زمینه پایداری درآمد و ایجاد اشتغال و کاهش هزینه‌های تولید و دسترسی به مواد اولیه تأثیرات مثبت داشته باشد. بیشترین همبستگی بین میزان اعتبارات دریافتی و شاخص‌های مربوط به افزایش درآمد با میزان همبستگی ۰/۹۶۷، تنوع منابع درآمدی با میزان همبستگی ۰/۹۰۶، بهبود استانداردهای زندگی و افزایش بهره‌وری و ایجاد شغل جدید با میزان همبستگی ۰/۸۴۲ و کمترین میزان همبستگی، مربوط به شرایط آسان پرداخت و بهره کم با میزان همبستگی ۰/۲۵۲، همکاری با وام‌گیرنده ۰/۲۶۵، سهولت مراحل پرداخت با میزان همبستگی ۰/۳۳۶ می‌باشد. نتایج همبستگی پیرسون نشان می‌دهد که بین اعتبارات خرد دولتی با ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار، رابطه معنی-دار مستقیم و مثبت وجود دارد. در واقع اعتبارات خرد دولتی توانسته است در ایجاد کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان بعنوان یکی از ابعاد اصلی توسعه روستایی، در سطح ۹۵ درصد اطمینان نقش مهمی ایفا می‌کند.

تاریخ دریافت: ۱۸ آذر ۱۳۹۸

تاریخ پذیرش: ۱۴ دی ۱۳۹۸

شماره صفحات: ۱۳۶-۱۱۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه‌های کلیدی:

اعتبارات خرد، کارآفرینی، ابعاد اقتصادی، اشتغال پایدار روستایی.

استناد: عرفان عبدی، احمد تقدیسی، جعفر توکلی (۱۴۰۰): ارزیابی اثر اعتبارات خرد دولتی بر ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی شهرستان جوانرود، استان کرمانشاه، فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، سال ۱۱، شماره ۴۲، مردادشت: صص ۱۱۹-۱۳۶

DOI: 10.30495/JZPM.2021.3967

* نویسنده مسئول: احمد تقدیسی

نشانی: استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه اصفهان، ایران

تلفن: ۰۹۱۳۳۱۳۷۱۸۱

پست الکترونیکی: a.taghdisi1@gmail.com

بیان مسأله:

اساسی در مناطق روستایی با تحول اقتصادی در آن عملی خواهد شد زیرا که ایجاد انگیزه برای فعالیت از طریق رفع موانع رشد اقتصادی، بهبود دسترسی به منابع تولیدی، حمایت از روستاییان به کاهش آسیب پذیری و ایجاد فرصت‌های اقتصادی بیشتر، ارتقای استانداردهای زندگی و رفاه و در نهایت همگامی آن با تغییرات منطقه و جهانی منجر می‌شود که رابطه‌ای مستقیم با توسعه اقتصادی مناطق روستایی دارند و یکی از راههای نیل به این هدف تامین منافع مالی و اعتباری، به ویژه اعتبارات خرد و جهت‌دهی اصولی به آن در فرایند توسعه روستایی می‌باشد (Rokkaneddin Eftekhari and Einali, 2005: 186). شهرستان جواهرود بعنوان یکی از شهرستان‌های مرزی کشور همواره با مشکلات عدیده محرومیت، بیکاری زیاد و فرصت‌های اشتغال کم روبرو بوده است و بیشتر نقاط روستایی با مشکلات مهاجرت و تخلیه روستاها روبرو هستند طبق آخرین سرشماری و مطالعات انجام شده این شهرستان در میان ۱۴ شهرستان استان کرمانشاه، بیشترین میزان بیکاری را داشته است (Dehghani and Jamini, 2018: 249). بنابراین با توجه به نقش مؤثر اعتبارات خرد در توسعه و بهبود ابعاد اقتصادی به‌ویژه ایجاد و توسعه فرصت‌های شغلی، ترویج و توسعه کارآفرینی و کاهش بیکاری در سکونتگاه‌های روستایی، این پژوهش به بررسی اثرات اعتبارات خرد بانک کشاورزی و صندوق کارآفرینی امید به عنوان ابزاری مؤثر بر ابعاد اقتصادی اشتغال پایدار و ایجاد کارآفرینی روستایی شهرستان جواهرود می‌پردازد و به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که «میزان اثرگذاری اعتبارات خرد اعطا شده توسط مؤسسات و نهادهای دولتی به روستاییان، روی کارآفرینی و ایجاد مشاغل جدید و همچنین توسعه و پایداری مشاغل قبلی روستاییان شهرستان جواهرود چگونه بوده است؟ و چه ارتباطی بین اختصاص این اعتبارات و کارآفرینی و پایداری مشاغل روستایی وجود دارد؟».

مبانی نظری و پیشینه تحقیق:

کار و اشتغال مقوله‌ای است که امروزه در محقق توجه جدی دولت و مسئولین است باید توجه داشت ایجاد اشتغال پایدار و مولد، تحقق کارآفرینی و توجه به مقوله کار و رشد اقتصادی صرفاً با سرمایه‌گذاری یا بکارگیری فنآوری خاص نمی‌تواند محقق شده و یا استمرار یابد چرا که این امور شرط لازم هستند و نه کافی. واقعیت این است که با توجه به ضرورت تحول در اقتصاد سنتی و کلاسیک جامعه، طرح‌های مقطعی و راهکارهای صنعتی، در ایجاد اشتغال و تولید، مؤثر و کارساز نیست. چه بسا، اگر طرح‌های مقطعی اشتغالزایی منجر به اشتغال پایدار نشود، آثار منفی آن می‌تواند بیشتر از آثار مثبتش

اشتغال و بیکاری از جمله موضوعات مهم اقتصادی هر کشوری است، به‌گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌شود (Karbassi et al, 2008: 31). برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی روستایی کشور در دهه‌های اخیر با چالش‌های عمده‌ای از قبیل: ایجاد اشتغال، مشارکت مردم، افزایش تولید، کاهش فقر، توانمندسازی روستاییان، شکاف اطلاعات و در نهایت تلاش برای کاستن از نابرابری‌های منطقه‌ای بین شهر و روستا همراه بوده است (Rokkaneddin Eftekhari and Einali, 2005: 181). در سال‌های اخیر یکی از استراتژی‌هایی که مورد توجه صاحب‌نظران و سیاستگذاران برای از بین بردن فقر و کاهش بیکاری در کشورهای مختلف قرار گرفته است تخصیص «اعتبارات خرد» است. اعتبارات خرد در سراسر جهان به عنوان ابزاری قدرتمند برای توسعه اقتصادی و ابزاری مهم در کاهش فقر روستایی (Lavoic, 2002:73) شناخته شده است و در بسیاری از کشورهای جهان اعم از توسعه‌یافته و نیافته بعنوان ابزار مهم برای کاهش فقر تلقی شده است. موسسات مالی رسمی دولتی نقش تعیین‌کننده‌ای در ارائه وام‌های اعتباری و کمک به اقتصاد روستایی ایفا می‌نمایند که در درجه اول صنایع روستایی و کارآفرینی را هدف قرار می‌دهند (Han, 2007). کلمات موجود در عبارت، اعتبارات و خرد به دو مفهوم اساسی اشاره می‌کند که ناشی از دیدگاه حاکم بر این رهیافت است (Rahimi, 2001: 336). این لغت در معنای واقعی کلمه از دو واژه تشکیل شده است: خرد و مالی. که معنای واقعی لغت اعتبار کوچک می‌باشد. مفهوم اعتبارات خرد فراتر از ارائه اعتباری کوچک و خرد به فقرا بکار می‌رود. (Gupta, 2014:146) بومن اعتبارات خرد را کوچک، کوتاه، بدون وثیقه می‌داند (Mafi, 2007: 32). انکون اعتبارات خرد را ابزار مهمی برای ارتقای تولید و مصرف به‌ویژه برای خانوارهای فقیر می‌داند (Nguyen, 2008:88). به عبارت دیگر اعتبارات خرد به معنای ارائه وام‌هایی با مبلغ کم بدون وثیقه به افراد کم‌درآمد است که این افراد در مدت زمان کوتاهی مبلغ یاد شده را بازپرداخت می‌کنند. وام‌های کوچک، باعث تسهیل و توسعه کسب-وکارهای کوچک، تثبیت اشتغال قبلی و افزایش کسب‌وکارهای جدید شده و باعث احیای اقتصاد روستایی با افزایش آگاهی و دانش توسعه کسب‌وکارهای جدید و ایجاد فرصت‌های خوداشتغالی گردیده است (Makombe et al, 2001:22) با توجه به استراتژی‌های توسعه روستایی و توجه ویژه به توانمندسازی، کاهش فقر روستایی، کاهش مهاجرت‌ها و اهمیت بعد اقتصادی توسعه روستایی می‌توان گفت که ایجاد تحول

باشد (Bigdeli, 2003: 113). براساس نظریات و تجارب حاصله در اقتصادهای رو به رشد، کارآفرینان موتور محرکه توسعه و رشد اقتصادی محسوب می شوند و بالطبع اشتغال زایی

یکی از ره آورد های مهم کارآفرینی می باشد. کارآفرین منتظر سرمایه گذاری و ایجاد شغل از طرف دولت نیست. جدول (۱) به مقایسه کارآفرینی و اشتغال پرداخته است.

جدول (۱) مقایسه مفهوم کارآفرینی و اشتغال

کارآفرینی	اشتغال
محور، خلاقیت انسان است.	محور، انسان است.
مدیریت بر فرصت ها ست.	مدیریت بر منابع است.
حرکتی کاملاً فعال است.	حرکتی کاملاً منفعل است.
از اهداف کارآفرینی اشتغال هم می تواند باشد.	اشتغال وابستگی صد در صد به کارآفرینی دارد.
یک فرهنگ یک هنر و یک تفکر است.	راهکاری برای حل مشکلات اقتصادی و بیکاری است.
تخریب خلاقانه است.	محصولی محصور است.

Hezarjaribi, 2005:33

اعتبارات لازم برای اشتغال زایی را به خوبی مشخص نکرده است (Warmazari and Kalantari, 2012: 152).
الگوی نئوکلاسیک عامل اصلی محدودیت افزایش تولید در کشورهای در حال توسعه را عدم کارآیی استفاده از منابع می-دانند، نه فقدان انباشت سرمایه. البته نئوکلاسیک ها به منظور حداکثرسازی کارآیی، آزادسازی و کاهش نقش دولت در بازار و تعیین قیمت ها را تجویز می کنند. نگاه صندوق بین المللی پول نیز از همین سنخ می باشد که این امر، ذاتاً با عدالت اجتماعی و ایجاد فرصت های لازم برای رشد همگان بیگانه است. اعتبارات خرد از مباحث عمده در اقتصاد نئولیبرال است که پس از تغییراتی در نظریه های اقتصادی و دیدگاه های توسعه به مثابه محرک اقتصادی برای کشورهای در حال توسعه و کشورهای گرفتار مشکلات تورم و بیکاری فزاینده روبرو هستند و توزیع ناعادلانه ثروت و درآمد چندان عادلانه نیست، به عنوان کلید معما به شمار می رود (Mafi, 2007: 88). شکست های اقتصادی و ناکامی ها در کاهش فقر اقتصادی در کشورهای در حال توسعه در دهه های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ آژانس ها و سازمان های بزرگ اعطاء کننده وام مثل USA ID -UK -ODA ، بانک جهانی و صندوق بین المللی پول، به طور فزاینده ای استفاده از بنگاه های خرد در توسعه را به عنوان برنامه محوری سیاست نئولیبرال جهت کاهش فقر اتخاذ نموده اند (Ebrahim Salari et al., 2013: 35). با توجه به چارچوب مقایسه ای میان انگاره قدیم و جدید توسعه (جدول ۲) می توان نقش اعتبارات خرد را در فرایند توسعه روستایی را تحلیل نمود. در انگاره جدید توسعه روستایی، اعتبارات خرد به عنوان عاملی که می تواند باعث توانمندسازی فقرای روستایی شده و زمینه های لازم را برای دستیابی به توسعه پایدار را فراهم کند، دیده می شود.

با توجه به اهمیت اعتبارات تولیدی در تحقق رشد و توسعه، مباحث نظری عمدی در رابطه با نحوه ی توزیع این اعتبارات وجود داشته است، به گونه ای که در نهایت منجر به تشکیل سرمایه ی تولیدی، رشد اقتصادی، کارآفرینی و اشتغال می شوند. نظریه الگوی هسته در حال گسترش سرمایه داری، آرتور لویس با طبقه بندی جامعه به ۵ طبقه دهقانان، کارگران مزدبگیر، طبقه متوسط، زمین داران و سرمایه داران، اعتقاد دارد که دولت باید اعتبارات را در اختیار سرمایه داران قرار دهد و از آنان حمایت نماید (Hunt, 1998: 107-108). الگوی مراحل رشد روستو نیز بر همین روند تاکید دارد. به طور کلی از نظر لویس عامل اصلی در هدایت درست اعتبارات به اهداف تولیدی، « طبقه استفاده کنندگان از اعتبارات » هستند. از نظر منتقدان، لویس تصویر غیرواقعی از مصرف کنندگان اعتبار ارائه داده است و به اقشار پایین جامعه توجه نداشته است (Warmazari and Kalantari, 2012: 152). الگوی نیازهای اساسی، برخلاف الگوی هسته در حال گسترش سرمایه داری و براساس رویکرد رادیکال، ثروتمندان را افرادی که اغلب میل زیادی به مصرف کالاهای تجملی و سرمایه گذاری در فعالیت های غیرتولیدی دارند، معرفی می کند. در این الگو حداقل نیاز های فرد در جامعه در نظر گرفته شده و با توجه به تامین این نیازها و توزیع درآمد (حتی به صورت پرداخت های انتقالی و ..) و از میان برداشتن فقر مطلق به رونق در تولید و کارایی توسعه و اثربخشی سرمایه گذاری در تولید امیدوار می شوند (Hunt, 2007: 12). تاکید بر اهمیت توزیع درآمد بین اقشار فقیر جامعه و اشتغال زایی داشته و به درستی بیان می کند که کارآفرینان خرد تمایل به پس انداز دارند، اما باید ها و نبایدهای توزیع درآمد و

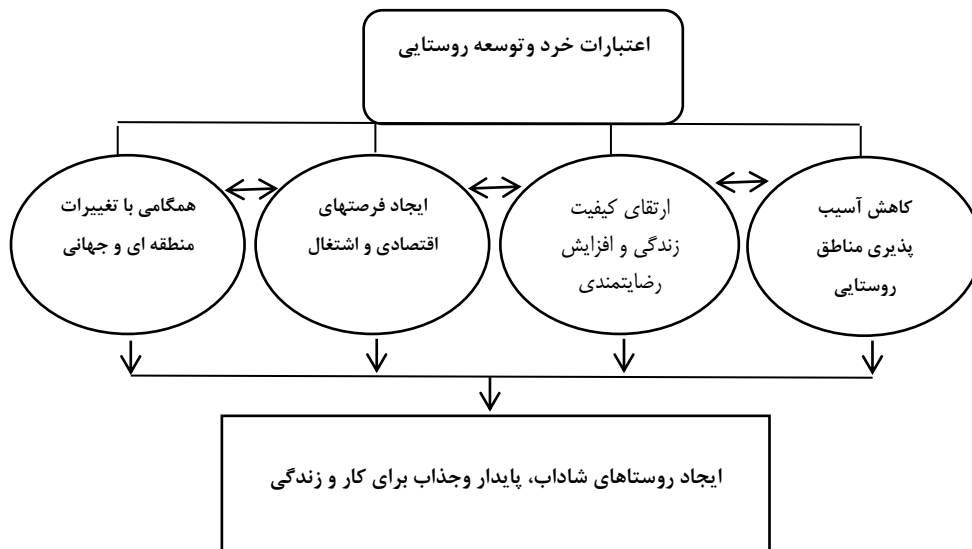
جدول شماره (۲) انگاره قدیم و جدید توسعه روستایی و نقش اعتبارات خرد

ویژگی های شاخص	انگاره قدیم	انگاره جدید
هدف	سرمایه گذاری، سوداگری سرمایه و سودآوری	توانمندسازی و رفع فقر از طریق به جریان انداختن سرمایه ها و ایجاد فرصت اشتغال
مخاطبان	تولیدکنندگان و کشاورزان بزرگ	روستاییان و فقرا
منابع مالی مورد نظر	منابع دولتی و بازار سرمایه بیرونی و شهری	منابع محلی و پس اندازی خرد مردم محلی
شیوه مدیریت	متمرکز و از بالا به پایین	غیرمتمرکز و متکی به مردم
سازمان کار	دولتی با نگاههای مالی و سازمان های بزرگ	متنوع، شبکه ای و متناسب با اندازه اقتصادی
شیوه فعالیت	روابط رسمی و قانونی و اصل اعتبار در ازاء اعتبار	ساده و براساس اصل شفافیت و اصل اعتماد

Emadi, 2005: 4

در دو دهه اخیر در بسیاری از کشورها، در زمینه اعطای اعتبارات خرد (تأمین مالی خرد) به موفقیت‌های چشمگیری دست یافتند. از جمله کشورهای موفق در این زمینه می‌توان به مالزی، بنگلادش اشاره نمود. مالزی یکی از کشورهای جنوب شرق آسیاست که به آن معجزه آسیایی نیز می‌گویند (Hassanzadeh, and Ghavidel, 2006: 150). دو عامل و طرح مهم در گسترش اعطای ترکیبات مالی به فقیران موثر بوده اند بانک گرامین و بانک امانا اختیار مالزی با هدف ارائه تسهیلات اعتباری به توده‌های فقیر و ایجاد روحیه خود اتکایی در روستاییان به ویژه زنان سرپرست خانوار تأسیس شده است که تاثیر بسزایی در کاهش فقر و محرومیت روستایی داشت (Rasulov, 2002: 370). اقتصاد بنگلادش یکی از آسیب پذیرترین اقتصادهای جهان است (Mohammadi Yeganeh et al, 2010: 15). کشور بنگلادش را می‌توان مبدأ تأمین مالی خرد قلمداد کرد (Hassanzadeh et al, 2006: 55). تجربه این کشور در فراهم‌سازی منابع مالی برای واحدهای کوچک، فقیران و گروه‌های خاص به‌ویژه زنان باعث شد که کشورها در اتخاذ راهبرد مناسب برای اعتبارات خرد، تجربه کشور بنگلادش به‌ویژه توفیق گرامین بانک را مورد توجه قرار دهند (Chemin, 2008: 473). در ایران اعطای اعتبارات خرد به صورت نیمه رسمی و غیر رسمی در شکل وام‌های قرض‌الحسنه، خوداشتغالی و وام‌های ضروری برای ازدواج و خرید کالاها پرداخت شده است (Faaliat and Kharghani, 2011: 28). طی سال‌های اخیر سازمانها وموسساتی مانند جهاد کشاورزی، بانک کشاورزی، صندوق توسعه اشتغال روستایی، صندوق توسعه تعاون، سازمان بهزیستی و کمیته امداد و از سال ۱۳۸۵ نیز صندوق کارآفرینی امید، به اعطای تسهیلات مالی و اعتبارات خرد (عمدتاً وجوه قرض الحسنه) به اشخاص حقیقی ساکن در مناطق روستایی بویژه مناطق توسعه نیافته، جهت ایجاد اشتغال و کارآفرینی اقدام نموده اند (Mafi, 2007: 35). اعتبارات خرد روستایی در چارچوب کلان اعتبارات، شکلی از قرضه‌های کوچکی هستند که به قرض‌گیرندگان فقیر روستایی در جهت خوداشتغالی، توانمندسازی و نهایتاً رسیدن به توسعه پایدار روستایی تعلق می‌گیرد (Rahmani Fazli and Kaviani, 2005: 130). سه استراتژی اساسی توسعه کارآفرینی روستایی شامل: جذب کسب‌وکارها از مناطق دیگر، حفظ و توسعه کسب‌وکارهای موجود از طریق سیاستهای حمایتی و حمایت از ایجاد کسب‌وکارهای جدید از دل خودمناطق روستایی می‌باشد. یکی از راههای نیل به این هدف تأمین منافع مالی و اعتباری، به‌ویژه اعتبارات خرد و جهت‌دهی اصولی به آن در فرایند توسعه روستایی می‌باشد. به این ترتیب سکونتگاههای روستایی را به مکانهای شاداب، پایدار و جذاب برای کار و زندگی تبدیل می‌نمایند که هدف همه فرایندهای توسعه است (شکل ۱) (Rokkaneddin Eftekhari and Einali, 2005: 187).

در دو دهه اخیر در بسیاری از کشورها، در زمینه اعطای اعتبارات خرد (تأمین مالی خرد) به موفقیت‌های چشمگیری دست یافتند. از جمله کشورهای موفق در این زمینه می‌توان به مالزی، بنگلادش اشاره نمود. مالزی یکی از کشورهای جنوب شرق آسیاست که به آن معجزه آسیایی نیز می‌گویند (Hassanzadeh, and Ghavidel, 2006: 150). دو عامل و طرح مهم در گسترش اعطای ترکیبات مالی به فقیران موثر بوده اند بانک گرامین و بانک امانا اختیار مالزی با هدف ارائه تسهیلات اعتباری به توده‌های فقیر و ایجاد روحیه خود اتکایی در روستاییان به ویژه زنان سرپرست خانوار تأسیس شده است که تاثیر بسزایی در کاهش فقر و محرومیت روستایی داشت (Rasulov, 2002: 370). اقتصاد بنگلادش یکی از آسیب پذیرترین اقتصادهای جهان است (Mohammadi Yeganeh et al, 2010: 15). کشور بنگلادش را می‌توان مبدأ تأمین مالی خرد قلمداد کرد (Hassanzadeh et al, 2006: 55). تجربه این کشور در فراهم‌سازی منابع مالی برای واحدهای کوچک، فقیران و گروه‌های خاص به‌ویژه زنان باعث شد که کشورها در اتخاذ راهبرد مناسب برای اعتبارات خرد، تجربه کشور بنگلادش به‌ویژه توفیق گرامین بانک را مورد توجه قرار دهند (Chemin, 2008: 473). در ایران اعطای اعتبارات خرد به صورت نیمه رسمی و غیر رسمی در شکل وام‌های قرض‌الحسنه، خوداشتغالی و وام‌های ضروری برای ازدواج و خرید کالاها پرداخت شده است

شکل ۱: ارتباط اعتبارات خرد روستایی و توسعه روستایی

تأثیر معناداری داشته و آن را بهبود بخشیده است در نهایت اینگونه نتیجه می‌گیرند که برای پایداری اقتصاد روستاها، رویکرد توسعه‌ای مطلوب است که به اقشار پایین دست به مثابه عوامل و پایشگران سیاست های پیشگیرانه مانند اعطای اعتبارات خرد نگاه کند. Esmailzadeh Padari et al (۲۰۱۷) به بررسی نقش اعتبارات اعطایی بانک کشاورزی در توسعه روستایی پرداختند. ایشان براساس تحلیل عاملی مرتبه دوم، به این نتایج رسیدند که اعطای اعتبارات کشاورزی بر سازه‌های توسعه اقتصادی، توسعه زیست محیطی، توسعه اجتماعی- فرهنگی و توسعه زیرساختی تأثیرگذار می‌باشد. Dehghani and Jamini (۲۰۱۸) به سنجش وضعیت شاخص‌های کارآفرینی و راهکارهای توسعه آن در سکونتگاه‌های روستایی شهرستان جوانرود پرداخته‌اند در پژوهش ایشان نتایج اولویت- بندی راهکارهای عملیاتی روستاییان جهت توسعه کارآفرینی در سکونتگاه‌های روستایی شهرستان جوانرود نشان داد سه راهکار «تخصیص منابع مالی با شرایط اخذ و بازپرداخت مناسب به روستاییان جهت توسعه فعالیت‌های کارآفرینی»؛ «حمایت مالی مستقیم بخش دولتی و خصوصی از روستاییان جهت کاهش خطر ورشکستگی» و «تضمین خرید تولیدات روستاییان حداقل در مراحل اولیه شروع فعالیت کارآفرینی» مهم‌ترین راهکارهای روستاییان جهت توسعه کارآفرینی بوده‌اند.

Han (۲۰۰۷) به بررسی تأثیر دسترسی به اعتبارات خرد توسط خانواده‌های روستایی در تصمیم‌گیری برای ایجاد اشتغال روستایی در چین می‌پردازند. نتایج نشان می‌دهد که استفاده از اعتبارات خرد در مناطق روستایی چین بسیار با اهمیت است و در میان انواع مختلف اعتبارات، دسترسی به اعتبارات خرد، به طور قابل توجهی زمان کشاورزان را برای کار روی فعالیت‌های

آغاز مطالعات مربوط به اعتبارات خرد در جهان به اواخر دهه ۱۹۸۰ میلادی و در ایران، به اوایل دهه ۱۳۸۰ برمی‌گردد. همواره اشتغال به عنوان یکی از خروجی‌های آزمون شده مطالعات مربوط به اعتبارات خرد مطرح بوده است اما به صورت متغیر اصلی در نظر گرفته نشده است که شاید این مسأله ناشی از مبهم بودن کلمه اشتغال باشد. با این حال، به برخی از مطالعاتی که با هدف بررسی ارزیابی عملکرد و اثربخشی اعتبارات خرد در کاهش بیکاری و فقر و ایجاد اشتغال و کارآفرینی انجام شده است اشاره می‌شود.

Bakhtiari and Pasban (۲۰۰۴) به بررسی نقش اعتبارات بانک کشاورزی در توسعه فرصت‌های اشتغال پرداخته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد، اعتبارات بانک کشاورزی در کوتاه- مدت بر اشتغال و در درازمدت بر سرمایه‌گذاری تأثیر مثبت داشته است. Rokkaneddin Eftekhari and Einali (۲۰۰۵)، در مطالعه‌ای به بررسی آثار استفاده از اعتبارات خرد بانک کشاورزی در قالب پرداخت گروهی، در طرح‌های تامین آب برای توسعه فعالیت‌های کشاورزی، در بین سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۷۴ در مناطق روستایی شهرستان خدابنده استان زنجان پرداخته‌اند. نتایج تجزیه و تحلیل متغیرها با روش کمی نشان می‌دهد، اعتبارات خرد بانک کشاورزی توانسته است در توسعه کشاورزی منطقه مورد مطالعه، در سطح معناداری ۰.۵ درصد ایفای نقش کند. Mohammadi Yeganeh et al (۲۰۱۰) به بررسی جایگاه و نقش اعتبارات خرد در توسعه کارآفرینی روستایی می‌پردازند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد پرداخت منابع مالی از جمله اعتبارات خرد راهی است که می‌تواند از طریق افزایش قابلیت کارآفرینی میان مردم روستایی منجر به ایجاد توسعه این مناطق شود. Rezvani et al (۲۰۱۵) نشان می‌دهد که ارائه اعتبارات خرد، بر پایداری اقتصاد روستایی

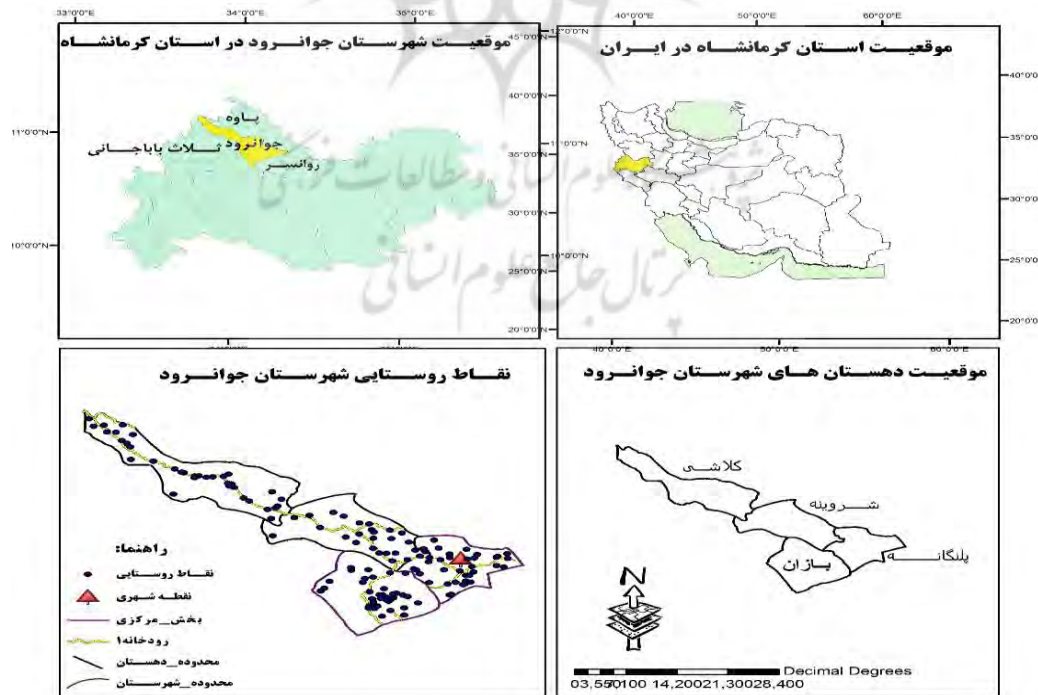
(۲۰۱۵)، در مطالعه ای به بررسی اثر اعتبارات و قرضه‌های کوچک در کاهش فقر و ایجاد فرصت‌های کارآفرینی برای زنان روستایی در یکی از ایالت‌های نیجریه می‌پردازند نتایج نشان داده که اعتبارات خرد به طور قابل توجهی منجر به افزایش آموزش، توانمندی اقتصادی و ایجاد فرصت‌های کارآفرینی در محیط روستایی شده و این اعتبارات منجر به خوداشتغالی و توسعه کسب‌وکارهای موجود و همچنین ایجاد کسب‌وکارهای جدید گردیده است.

روش‌شناسی تحقیق:

قلمرو جغرافیایی پژوهش

شهرستان جاونرود به مرکزیت شهر جاونرود در شمال غربی استان کرمانشاه بین ۳۴ و ۳۲ دقیقه تا ۳۵ درجه و ۲ دقیقه عرض شمالی و ۴۵ درجه و ۵۲ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ و ارتفاع ۱۳۳۹ متر از سطح دریا قرار دارد. از سمت شمال به شهرستان پاوه، از سمت شرق به شهرستان روانسر، از سمت جنوب به شهرستان ثلاث باباجانی و از سمت غرب به کشور عراق محدود می‌شود (شکل ۲). شهرستان جاونرود دارای ۲ بخش مرکزی و کلاشی و ۴ دهستان (بازان، شروینه، پلنگانه و کلاشی) و ۸۹ روستای دارای سکنه می‌باشد. براساس تقسیمات کشوری سال ۱۳۹۲، دارای ۱۴۱ نقطه روستایی می‌باشد. برطبق سرشماری سال ۱۳۹۵، دارای جمعیتی معادل ۷۵۱۶۹ بوده که از این تعداد ۵۴۳۵۴ نفر ساکن نقاط شهری و ۲۰۸۱۵ نفر ساکن نقاط روستایی بوده‌اند. (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵)

خوداشتغالی، به‌ویژه در خانواده‌های فقیر و کم‌درآمد افزایش داده است. همچنین اعتبارات دولتی و غیردولتی سهم عمده‌ای در ایجاد اشتغال و کارآفرینی روستایی در بخش‌های دیگر غیرکشاورزی داشته است. Xia (۲۰۱۰)، طی مطالعه خود به ارزیابی اثرات وام‌های خرد بر رفاه خانوار در مناطق روستایی چین، به این نتیجه رسیده است که این وام‌ها توانسته است به‌طور قابل توجهی به بهبود رفاه خانوارها از جمله افزایش درآمدشان داشته باشد و تأثیر قابل توجهی در ابعاد مختلف توانمندسازی زنان روستایی اعم از امنیت اقتصادی (مدیریت مالی)، مسائل اجتماعی داشته باشد. عدنان و آشان (۲۰۱۰)، به بررسی نقش و اجرای اعتبارات خرد در پاکستان پرداختند هدف اصلی این مطالعه نشان دادن عملکرد بخش مؤسسات خرد و تأثیر وام‌های کوچک بر روی سطوح مختلف فقر بود. نتیجه مطالعه ایشان نشان می‌دهد که وام‌های کوچک به کاهش فقر در دسته‌های مختلف فقرا کمک می‌کند و دارای اثرات مثبت بر استانداردهای زندگی آنها است. Rajendran and Raya (۲۰۱۰)، نشان دادند که قرضه‌های کوچک و اعتبارات خرد تأثیر مثبتی بر کاهش فقر، توانمندسازی زنان و پایداری زیست محیطی دارد. Yogendrarajah (۲۰۱۱)، با هدف شناسایی نقش برنامه اعتبارات خرد در توانمندسازی زنان در ناحیه درحال توسعه پس از جنگ جافنا مطالعه‌ای انجام داده‌اند. نتایج نشان داد که همبستگی مثبت و معنی‌داری بین اعتبارات خرد و توانمندسازی زنان برای خوداشتغالی وجود دارد. Idris et al

(شکل شماره ۲) موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه

Source: (Research findings)

روش تحقیق

طراحی شده است. با توجه به حجم جامعه آماری (۹۲۱ نفر) حجم نمونه ۲۷۲ نفر تعیین شد. برای تکمیل پرسشنامه‌ها با توجه به پایگاه داده‌های (۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵) که از طرف مدیریت صندوق کارآفرینی امید و اطلاعات وام گیرنده‌گان بانک کشاورزی که در اختیار بود با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای چندمرحله-ای تصادفی، پرسشنامه‌ها توزیع گردید. لازم به ذکر است برخی از روستاها با توجه وضعیت صعب‌العبور بودن و دسترسی بسیار سخت و همچنین تعداد کم وام‌های دریافتی از فهرست اولیه نمونه‌گیری حذف گردیدند. به منظور سنجش و تحلیل اثرات اعتبارات خرد دولتی به عنوان متغیر مستقل و اثرگذاری آن بر ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی به عنوان متغیر وابسته، شاخص‌ها و متغیرهای پژوهش (جدول ۳) از منابع مختلف استخراج شده است. همچنین برای بررسی نرمال بودن متغیرها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف و برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های مقایسه میانگین، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون دو متغیره در نرم افزار SPSS استفاده شده است.

تحقیق حاضر از نوع کاربردی و روش مورد استفاده در این پژوهش به صورت توصیفی-تحلیلی می‌باشد. برای دستیابی به اهداف پژوهش دو شیوه اسنادی (کتابخانه‌ای) و تجربی مورد استفاده قرار گرفته است. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات به صورت کمی و کیفی بوده است. جامعه آماری، شامل تمامی افراد ساکن روستاهای شهرستان جوانرود می‌باشد که از اعتبارات خرد بانک کشاورزی و صندوق کارآفرینی امید استفاده نموده اند بنابراین سطح تحلیل روستا و واحد تحلیل افراد روستایی استفاده کننده از اعتبارات خرد می‌باشد. ابزار اصلی پژوهش برای گردآوری داده‌های میدانی مورد نیاز، پرسشنامه محقق ساخته است که برای تعیین روایی پرسشنامه از نظرات اساتید و صاحب‌نظران و برای تعیین پایایی آن نیز از ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۴۳) استفاده گردید. لازم به ذکر است پرسشنامه پژوهش حاضر در طیف پنج قسمتی لیکرت (بسیار کم = ۱، کم = ۲، متوسط = ۳، زیاد = ۴ و بسیار زیاد = ۵)

جدول ۳- شرح متغیر مستقل و وابسته پژوهش

متغیر	شاخص	نماگر	مؤلفه
مستقل	اعتبارات خرد دولتی	کیفیت و کمیت اعتبارات خرد دولتی	- میزان اعتبارات
			- نوع اعتبار دریافتی
			- میزان سود اعتبارات
			- مدت بازپرداخت اعتبارات
			- تعداد دفعات نظارت بر مصرف
			- بررسی سطح دانش فنی وام گیرندگان
وابسته	بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی	- ساختار کشاورزی، خدماتی و صنعتی	- بررسی زمینه های فردی توسط بانک و صندوق
			- منابع تامین اعتبارات، نحوه پرداخت، همکاری در پرداخت، نظارت بر اجرا و ماندگاری طرح و بازپرداخت تسهیلات دریافتی
			- درآمد (رضایت شغلی، میزان درآمد، استقلال مالی)
			- ایجاد و رونق اشتغال مستقیم و غیر مستقیم، پایداری اشتغال، تحرک بین شغلی قبل و بعد از دریافت اعتبارات خرد
			- تمایل به دریافت اعتبارات، انگیزه سرمایه گذاری و گرایش به فعالیتهای اقتصادی
			- اشتغال و بیکاری (جوابگویی به نیازهای شغلی، تعداد و تنوع شغلی، تغییر شغل، اشتغال زنان، کاهش بیکاری مخصوصاً جوانان و اعضای خانواده)
			- هزینه های تولیدی و مصرفی
			- رضایت از فضای کسب و کار ایجاد شده
			- تولیدات زراعی و دامی، صنعتی و خدماتی، استفاده از ماشین آلات و فن آوری و ابزار جدید
			- تأمین نیازهای اولیه و افزایش استانداردهای زندگی خانوار
- هزینه های تولیدی و مصرفی و هزینه های زندگی			

(Authors 2017, Warmazari and Kalantari, 2012; Varmaziyari et al, 2010, Abhijit 2009)

یافته‌های پژوهش:

بررسی ویژگی‌های فردی پاسخگویان

بررسی توزیع جنسی پاسخ‌دهندگان نشان می‌دهد که ۷۳٫۹ درصد از پاسخ‌دهندگان مرد و ۲۶٫۱ درصد زن بودند. از لحاظ سن، ۱٫۵ درصد از پاسخ‌دهندگان در گروه سنی ۰-۱۹ سال، ۴۲٫۳ درصد در گروه سنی ۲۰-۲۹ سال، ۳۶٫۴ درصد در گروه ۳۰-۳۹ سال، ۱۶٫۵ درصد در گروه سنی ۴۰-۴۹ سال می‌باشند و تنها ۳٫۳ درصد در گروه سنی ۵۰ سال و بالاتر قرار داشتند که دلیل اصلی این درصد پایین (در گروه ۵۰ سال به بالا) به سیاست‌های صندوق کارآفرینی امید و تا حدودی بانک کشاورزی مربوط می‌شود که به افرادی که دارای سن بالاتر از ۵۵ سال هستند تسهیلات پرداخت نمی‌شود و توجه بیشتر در پرداخت تسهیلات منعطف به گروه جوانان، کارآفرینان جوان، بیکاران دارای ایده‌های کارآفرینی و همچنین زنان (مخصوصاً زنان سرپرست خانوار) می‌باشد. از نظر وضعیت تأهل پاسخ‌دهندگان ۲۹٫۴ درصد مجرد و ۷۰٫۶ درصد متأهل بوده‌اند. از این تعداد ۷۱٫۰ درصد سرپرست خانوار و ۲۹٫۰ درصد سرپرست نبوده‌اند. که این امر مؤید این موضوع است که تسهیلات خرد دولتی روی ایجاد اشتغال برای سرپرست خانوار تأکید دارد. تعداد افراد شاغل در هر طرح بعد از تسهیلات، با اشتغالزایی یک نفر ۷۱٫۳ درصد، دو نفر ۲۲٫۴ و سه نفر و بالاتر ۶٫۳ درصد بوده‌اند. با توجه به مبلغ تسهیلات و میزان پیش-

بینی شده اشتغال این ارقام نشان می‌دهند که میزان اشتغالزایی در این طرح مناسب بوده‌اند زیرا میزان پیش‌بینی اشتغال برای هر طرح یک نفر می‌باشد. به عبارت دیگر در جامعه مورد مطالعه با ۲۷۲ نمونه مورد بررسی، ۳۶۷ نفر بطور مستقیم مشغول بکار شده‌اند. از مجموع مبلغ ۲۸۰۸/۵ میلیون تومان پرداخت شده به پاسخ‌دهندگان ۲۱٫۳ درصد مبلغ ۵ میلیون و کمتر، ۳۷٫۱ درصد مبلغ ۶ تا ۱۰ میلیون و ۴۱٫۵ درصد نیز بیشتر از ۱۱ میلیون تومان تسهیلات دریافت نموده‌اند. این مبالغ پرداختی به نوع فعالیت درخواستی توسط افراد برای راه اندازی فعالیت بستگی دارد. همچنین ۸۳/۱ درصد از پاسخ‌دهندگان قبل از دریافت تسهیلات دولتی تجربه کسب و کار نداشتند و فقط ۱۶٫۹ درصد دارای تجارب قبلی کسب و کار بوده‌اند. این نشان می‌دهد که درصد بیشتر مردم قبل از دریافت تسهیلات تجربه کسب و کار نداشتند و اعتبارات خرد دولتی تأثیر زیادی روی شروع کسب و کارهای جدید در مقیاس کوچک و همچنین در گسترش کسب و کارهای قدیمی داشته‌است. شغل این افراد قبل از دریافت اعتبارات ۲۳٫۵ درصد کشاورز، ۱۲٫۱ درصد دامدار، ۱۵٫۸ درصد خانه‌دار، ۲٫۶ درصد راننده، ۲٫۶ درصد مغازه‌دار، ۱۰٫۷ درصد کارگر، ۳۰٫۹ درصد بیکار و ۱٫۸ درصد شغل خود را سایر و یا اظهار نکرده اعلام نموده‌اند.

جدول ۴- ویژگی‌های جمعیتی پاسخ‌دهندگان

متغیرها	گروه اندازه گیری	فراوانی	درصد	فراوانی تجمعی
جنسیت	مرد	201	73.9	73.9
	زن	71	26.1	100.0
	جمع	272	100.0	100.0
گروه سنی	0-19	4	1.5	1.5
	20-29	115	42.3	43.8
	30-39	99	36.4	80.1
	40-49	45	16.5	96.7
	+50	9	3.3	100.0
	جمع	272	100.0	100.0
	بیسواد	44	16.2	16.2
سطح تحصیلات	ابتدایی	84	30.9	47.1
	سیکل	60	22.1	69.1
	دیپلم	62	22.8	91.9
	فوق دیپلم و بالاتر	22	8.1	100.0
	جمع	272	100.0	100.0
	مجرد	80	29.4	29.4
	متأهل	192	70.6	100.0
وضعیت سرپرست	جمع	272	100.0	100.0
	بلی	193	71.0	71.0
	خیر	79	29.0	100.0
	جمع	272	100.0	100.0
	تعداد افراد شاغل در طرح	1	194	71.3

2	61	22.4	93.8
۳ نفر و بالاتر	17	6.3	100.0
جمع	272	100.0	100.0
بلی	272	100.0	100.0
مشغول فعالیت جدید بعد از دریافت تسهیلات	0	0	100.0
خیر	0	0	100.0
جمع	272	100.0	100.0

Source: (Research findings)

گرفتن عدد ۳ به عنوان مبنای آزمون) نشان می‌دهد میانگین محاسبه شده با مقدار ۳/۹۶، به صورت معناداری بیشتر از حد بالا و پایین و همچنین آماره‌های t و انحراف از میانگین نیز موید این است که میانگین محاسبه شده بالاتر از حد متوسط قرار گرفته است. بنابراین می‌توان چنین عنوان کرد که میزان رضایتمندی روستاییان محدوده مورد مطالعه از عملکرد اعتبارات خرد دولتی در سطح قابل قبولی بوده است و دلایل آن را می‌توان در آثار این اعتبارات بر بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان شهرستان جواهرود جستجو کرد.

بررسی میزان رضایتمندی روستاییان از عملکرد اعتبارات خرد دولتی

برای بررسی میزان رضایتمندی روستاییان از عملکرد اعتبارات خرد دولتی (به عنوان متغیر مستقل پژوهش) از جدول توزیع فراوانی و آزمون مقایسه میانگین (تی تک نمونه‌ای) استفاده شده است. نتایج جدول توزیع فراوانی نشان می‌دهد (جدول ۵) میزان رضایتمندی ۲۲/۸ درصد روستاییان از عملکرد اعتبارات خرد دولتی در سطوح ضعیف و بسیار ضعیف، ۱۰/۷ درصد در سطح متوسط و ۶۶/۵ درصد در سطوح زیاد و بسیار زیاد قرار گرفته است. نتایج جدول ۶ با آزمون تی تک نمونه‌ای (با در نظر

جدول ۵- جدول توزیع فراوانی بررسی میزان رضایتمندی روستاییان از اعتبارات خرد دولتی

فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
بسیار ضعیف	۷	۲/۶
ضعیف	۵۵	۲۲/۸
متوسط	۲۹	۳۳/۵
زیاد	۱۱۰	۷۳/۹
بسیار زیاد	۷۱	۱۰۰
مجموع	۲۷۲	-

جدول ۶- سنجش رضایتمندی روستاییان از اعتبارات خرد دولتی با استفاده از آزمون مقایسه میانگین

میزان رضایتمندی روستاییان از اعتبارات خرد دولتی		T		درجه آزادی سطح معناداری میانگین		انحراف از اختلاف با فاصله ۹۵ درصد	
Test Value = 3	۲۷۱	۰/۰۰۰	۳/۹۶	۰/۹۶۰	حد پایین	حد بالا	میانگین
۲/۰۶۶	۲۷۱	۰/۰۰۰	۳/۹۶	۰/۹۶۰	۰/۸۷	۱/۰۵	۰/۸۷

Source: (Research findings)

دیگر می‌توان چنین عنوان کرد که با افزایش میزان اعتبارات خرد دولتی به مراتب اوضاع سایر متغیرهای بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان شهرستان جواهرود بهبود پیدا می‌یابد و بالعکس. همچنین نتایج نشان می‌دهد شدت همبستگی بین میزان اعتبارات خرد دولتی با متغیرهای ایجاد شغل جدید، تشویق دولت به ایجاد شغل و کارآفرینی، افزایش فرصت‌های شغلی، توسعه کسب و کار قبلی، تنوع شغلی، کاهش بیکاری سرپرست خانوار، کاهش بیکاری اعضای خانوار، کاهش بیکاری جوانان روستایی، اشتغال زنان،

بررسی رابطه اعتبارات خرد دولتی با متغیرهای بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال در گروه های هدف

پس از بررسی وضعیت رضایتمندی روستاییان از عملکرد اعتبارات خرد دولتی، رابطه این متغیر با متغیرهای بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان شهرستان جواهرود بررسی شده است. همان‌گونه که در جدول (۷) مشاهده می‌شود بین میزان اعتبارات خرد دولتی با تمام متغیرهای ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی رابطه آماری معنی‌دار مستقیم و مثبت وجود دارد. به عبارتی

سطح بالایی قرار دارد و شدت همبستگی بین میزان اعتبارات خرد دولتی با متغیرهای سهولت دسترسی به تسهیلات دولتی، همکاری با وام گیرنده در بازپرداخت، سهولت مراحل پرداخت در راه اندازی طرح، در سطح ضعیف تری قرار گرفته است.

افزایش علاقه و رضایت از شغل فعلی، ثبات درآمد، افزایش درآمد، رضایت از درآمد فعلی، تنوع منابع درآمدی، تامین نیازهای اولیه خانوار، کاهش بیکاری فصلی کشاورزان، افزایش سرمایه گذاری در واحدهای تولیدی، استقلال مالی، میزان بهره وری تولید زراعی و کشاورزی، افزایش انگیزه به فعالیت اقتصادی، بهبود استانداردهای زندگی، در

جدول ۷- همبستگی پیرسون بین میزان اعتبارات خرد دریافتی با ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معناداری
شرایط پرداخت آسان و بهره کم	۰/۴۳۹	۰/۰۰۰
سهولت دسترسی به تسهیلات دولتی	۰/۲۶۵	۰/۰۰۶
سهولت مراحل پرداخت در راه اندازی طرح	۰/۳۳۶	۰/۰۰۰
همکاری با وام گیرنده در بازپرداخت	۰/۲۵۲	۰/۰۱۶
تأثیر نظارت دوره بر ثبات و دوام طرح	۰/۶۴۵	۰/۰۰۰
ایجاد شغل جدید	۰/۸۴۲	۰/۰۰۰
تشویق دولت به ایجاد شغل و کارآفرینی	۰/۷۰۲	۰/۰۰۰
افزایش فرصت های شغلی	۰/۷۲۱	۰/۰۰۰
توسعه کسب و کار قبلی	۰/۷۶۳	۰/۰۰۰
تنوع شغلی	۰/۷۶۴	۰/۰۰۶
کاهش بیکاری سرپرست خانوار در طول سال	۰/۹۲۵	۰/۰۰۰
کاهش بیکاری اعضای خانوار	۰/۸۰۳	۰/۰۰۲
کاهش بیکاری جوانان روستایی	۰/۷۲۲	۰/۰۰۰
اشتغال زنان	۰/۸۶۰	۰/۰۰۲
افزایش علاقه و رضایت از شغل فعلی	۰/۹۲۸	۰/۰۰۵
ثبات درآمد	۰/۸۲۸	۰/۰۰۰
افزایش درآمد	۰/۹۶۷	۰/۰۰۰
رضایت از درآمد فعلی	۰/۸۱۸	۰/۰۰۰
تنوع منابع درآمدی	۰/۹۰۶	۰/۰۰۰
دسترسی آسان به وام نسبت به ۱۰ سال قبل	۰/۵۸۱	۰/۰۰۲
تمایل به استفاده از خدمات اعتباری رسمی	۰/۷۰۰	۰/۰۰۱
تامین نیازهای اولیه خانوار	۰/۸۹۷	۰/۰۰۱
امنیت شغلی	۰/۸۷۷	۰/۰۰۰
کاهش بیکاری فصلی کشاورزان	۰/۷۳۶	۰/۰۰۲
امکان پس انداز درآمد	۰/۵۱۳	۰/۰۰۰
رضایت از فضای کسب و کار	۰/۶۰۷	۰/۰۰۰
کاهش هزینه های تولید	۰/۵۵۶	۰/۰۰۷
کافی بودن تسهیلات برای ایجاد شغل جدید	۰/۵۴۱	۰/۰۳۷
افزایش سرمایه گذاری در واحدهای تولیدی	۰/۷۵۸	۰/۰۰۰
استقلال مالی	۰/۸۳۶	۰/۰۳۰
میزان بهره وری تولید زراعی و کشاورزی	۰/۹۲۹	۰/۰۰۵
افزایش استفاده از ماشین آلات	۰/۶۱۸	۰/۰۳۰
افزایش انگیزه به فعالیت اقتصادی	۰/۸۸۸	۰/۰۰۰
بهبود استانداردهای زندگی	۰/۹۴۷	۰/۰۰۳

Source: (Research findings)

بررسی همبستگی بین اعتبارات خرد دولتی با ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی

برای دستیابی به هدف فوق کلیه متغیرهای مربوط به بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان شهرستان جواهرود با هم ترکیب شده و شاخص بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار تشکیل شده و در ادامه رابطه میان این متغیر و اعتبارات خرد

دولتی بررسی شده است (جدول ۸). نتایج نشان می دهد که بین اعتبارات خرد دولتی با بعد اقتصادی اشتغال و کارآفرینی رابطه معنی دار مستقیم و مثبت وجود دارد. یعنی با افزایش میزان اعتبارات خرد دولتی بمراتب وضعیت در بعد اقتصادی، بهبود پیدا می کند و بالعکس. همچنین شدت همبستگی بین میزان اعتبارات خرد دولتی با بعد اقتصادی با مقدار $0/737$ ، در سطح بالایی قرار دارد.

جدول ۸- همبستگی بین اعتبارات خرد دولتی با بعد اقتصادی

متغیر	متغیر	ضریب همبستگی پیرسون	سطح معنی داری
اعتبارات خرد دولتی	بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی	$0/737^{**}$	$0/000$

Source: (Research findings)

ضریب تعیین تعدیل شده (Adjusted R Square) به ترتیب $0/737$ ، $0/544$ و $0/542$ است که در میان آن‌ها گزارش ضریب تعیین تعدیل شده به لحاظ آماری منطقی تر می باشد. بنابراین با توجه یافته‌های حاصل شده می توان چنین عنوان کرد که متغیر مستقل پژوهش توانسته است $0/542$ درصد از تغییرات متغیر وابسته پژوهش (ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان شهرستان جواهرود) را تبیین نماید.

بررسی اثر اعتبارات خرد دولتی بر ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی

برای بررسی اثر اعتبارات خرد دولتی (به عنوان متغیر مستقل پژوهش) بر ابعاد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستاییان شهرستان جواهرود (به عنوان متغیر وابسته پژوهش)، از رگرسیون دو متغیره استفاده شده است. نتایج نشان می دهد (جدول ۹) مقادیر ضریب همبستگی چندگانه (R)، ضریب تعیین (R Square) و

جدول ۹- شاخص کفایت مدل رابطه بین اعتبارات خرد دولتی با بعد اقتصادی

ضریب همبستگی	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	انحراف معیار خطا
$0/737$	$0/542$	$0/544$	$4/60$

Source: (Research findings)

نتایج تحلیل واریانس نیز نشان می دهد (جدول ۱۰) محاسبه شده با مقدار $320/391$ ، در سطح خطای کوچکتر از $0/01$ معنی دار است و نشان گر قدرت تبیین بالای متغیر مستقل بر روی متغیر وابسته پژوهش است.

جدول ۱۰- مقادیر محاسبه شده با استفاده از تحلیل واریانس برای مدل رگرسیونی پژوهش

مدل	واریانس	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
۱	بین گروهی	$6780/371$	۱	$6780/371$	$320/391$	$0/000$
	درون گروهی	$5962/788$	۲۶۹	$21/163$		
	مجموع	$12743/159$	۲۷۰	-		

Source: (Research findings)

یک انحراف استاندارد در متغیر اعتبارات خرد دولتی، بعد اقتصادی کارآفرینی و اشتغال پایدار روستایی در شهرستان جواهرود به مقدار $0/737$ انحراف استاندارد افزایش می یابد. در مجموع نتایج گویای اثر آماری معنادار اعتبارات خرد دولتی بر بعد

بررسی ضرایب تأثیر رگرسیونی متغیر مستقل بر متغیر وابسته پژوهش نشان می دهد (جدول ۱۱) آماره بتا (Beta) در ضریب تأثیر رگرسیون استاندارد شده با مقدار $0/737$ ، در سطح خطای کوچکتر از $0/01$ معنی دار است. به عبارتی دیگر به ازاء افزایش

جدول ۱۱- نتایج بررسی ضرایب رگرسیون خطی تاثیر اعتبارات خرد دولتی بر بعد اقتصادی

مدل	B	ضریب غیراستاندارد		ضریب استاندارد شده	
		خطای استاندارد	بتا	t آماره	سطح معناداری
مقدار ثابت	۵۶/۶۲۹	۲/۷۹۵		۲۰/۲۶۳	۰/۰۰۰
اعتبارات خرد	۱/۰۰۹	۰/۰۵۶	۰/۷۳۷	۱۷/۸۹۹	۰/۰۰۰

Source: (Research findings)

نتیجه گیری

نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل، به روشنی میزان موفقیت و تأثیر اعتبارات خرد در روند تصمیم‌گیری در خانواده، توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی افراد، جوانان و زنان روستایی، سرپرست خانوارهای بیکار، اشتغال سایر اعضای خانواده و افراد روستایی خارج از خانواده و در نهایت کاهش فقر روستایی را نشان می‌دهد. دریافت تسهیلات و اعتبارات خرد از صندوق کارآفرینی امید و بانک کشاورزی به مراتب آسانتر از دریافت وام‌های مختلف از سایر موسسات و بانک‌ها، پیچیدگی و بروکراسی اداری کمتر است و در بسیاری موارد نیاز به وثیقه ندارد و سود دریافتی در حد متعارف (۴ درصد) می‌باشد که از ویژگی‌های اساسی اعتبارات خرد جهت کارآفرینی و پایداری اشتغال می‌باشد. تحلیل همبستگی بین مولفه‌ها نشانگر رابطه خطی بین ایجاد اشتغال و کارآفرینی، افزایش درآمد و پس‌انداز و توانمندسازی اقتصادی افراد با اعتبارات خرد اعطایی می‌باشد. باتوجه به یافته‌های پژوهش، اعتبارات خرد به طور قابل توجهی منجر به افزایش آموزش، توانمندی اقتصادی و ایجاد فرصت‌های کارآفرینی در محیط روستایی شده و این اعتبارات منجر به خوداشتغالی و توسعه کسب‌وکارهای موجود و همچنین ایجاد کسب‌وکارهای جدید گردیده است و به دلیل اینکه بانک کشاورزی و صندوق کارآفرینی امید در تمامی مراحل روی پرداخت، اجرا و استمرار طرح نظارت دارند در نهایت این امر منجر به استمرار و پایداری اشتغال افراد و با ایجاد کارآفرینی پایدار گردیده است. می‌توان نتیجه‌گیری نمود که اعتبارات خرد پرداخت شده در ایجاد اشتغال پایدار و کارآفرینی روستایی شهرستان جاونرود تاثیر بسزایی داشته است.

نتایج این پژوهش با پژوهش گوپتا (۲۰۱۴)، با عنوان «بررسی پذیرش و دریافت اعتبارات خرد در توسعه روستایی و کاهش فقر در روستاهای U.P شمال شرق هند» و ادیمو و ایبرو (۲۰۱۰)، ادريس و همکاران (۲۰۱۵)، با عنوان «اثر اعتبارات و قرضه‌های کوچک در کاهش فقر و ایجاد فرصت‌های کارآفرینی برای زنان روستایی» همپوشانی دارد. نتایج این مقاله نشان داد، اعتبارات خرد در این روستاها تأثیر مثبتی روی کاهش بیکاری و افزایش اشتغال روستایی (مخصوصاً جوانان و زنان) و بهبود معیشت مردم این نواحی و توسعه روستایی برجای گذاشته است. همچنین نتایج پژوهش حاضر با

پژوهش محمدی یگانه و همکاران (۱۳۸۹)، با عنوان «بررسی جایگاه و نقش اعتبارات خرد در توسعه کارآفرینی روستایی»، «بختیاری و پاسبان (۱۳۸۳)، با عنوان «نقش اعتبارات بانک کشاورزی در توسعه فرصت‌های اشتغال»، رضوانی و همکاران (۱۳۹۴) با عنوان «تحلیل اثرات اعتبارات خرد بر پایداری اقتصاد روستایی» همپوشانی دارد نتایج نشان داد، پرداخت منابع مالی از جمله اعتبارات خرد راهی است که می‌تواند از طریق افزایش قابلیت کارآفرینی میان مردم روستایی منجر به ایجاد اشتغال پایدار و در نهایت توسعه این مناطق شود.

با توجه به تجربه دیگر کشورها و توصیه سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، تبیین دقیق تأمین مالی خرد و اعطای آن به گروه‌های کم‌درآمد و فقیر به منظور کاهش نابرابری‌ها و همچنین شناسایی گروه‌های هدف و مورد حمایت این نوع اعتبارات ضروری است در غیر این صورت، دستیابی به برابری‌های اجتماعی با استفاده از این ابزار مشکل خواهد بود. دوم، اعتبارات خرد در شکل یک برنامه منسجم و منظم اجرا نشده، و همواره دستخوش تغییرات نوع و نگرش‌های حاکم بر تصمیم‌گیران اقتصادی بوده است؛ پس در چنین وضعی تهیه چارچوبی مناسب برای توسعه اعتبارات خرد به ویژه برای افراد کم‌درآمد و فقیر در مناطق روستایی و مناطق حاشیه‌نشین شهری ضرورت دارد که این چارچوب همراه با اهداف و سیاست‌های راهبردی و بسته‌های حمایتی برای فقیران در قالب تأمین مالی خرد باشد. در این صورت نیاز است که دولت با همکاری نظام بانکی و نهادهای مالی مرتبط، در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عملیاتی اشتغالزایی کوچک به صورت خوداشتغالی یا گروهی، نقش بیشتری ایفا کند و پدید آوردن اشتغال پایدار برای خانوارهای کم‌درآمد یا فراهم‌سازی کسب‌وکارهای مرتبط با فعالیت‌های روستایی در دستیابی به کاهش فقر و گسترش عدالت-اجتماعی اثرگذار خواهد بود. در ادامه برطبق نتایج به دست آمده از پژوهش، یکسری راهکارهای عملیاتی پیشنهاد می‌شود.

-در راستای دستیابی به توسعه روستایی، لازم است در کنار گسترش اعتبارات خرد، برنامه‌های توسعه روستایی با ماهیت همه‌جانبه و غیر-متمرکز اجرا شود و نواحی روستایی دورافتاده، محروم و کمتر توسعه-یافته در اولویت قرارگیرند. همچنین جهت‌گیری پرداخت اعتبارات

با توجه به پائین بودن سطح درآمد و از طرفی دیگر سوددهی اندک و اغلب دیربازده فعالیت‌های روستایی که باعث گسترش تنوع شغلی در میان روستاییان شده است، پیشنهاد می‌شود پرداخت میزان وام پرداختی براساس کار کارشناسی شده و طرح و ایده کارآفرینی متقاضی پرداخت شود.

با توجه به موثر بودن ویژگی‌های مدیریتی، کارآفرینی و دانش فنی متقاضیان در بروز انحراف در هزینه‌کرد اعتبارات پیشنهاد می‌شود، قبل از اعطای اعتبارات خصوصیات متقاضیان از قبیل مدیریت تولید، سطح دانش فنی و بررسی زمینه‌های کارآفرینی مورد بررسی قرار گیرد.

References:

Abhijit, V. (2008): EMPOWERMENT HANDING ANTIPOVERTY POLICY BACK TO THE POOR, Annals of the New York Academy of Sciences, PP: 333-348.

Ahmadpour Dariani, M. (2004): One Minute Entrepreneurship, in One Thousand Entrepreneurs Tips, Mehrab Ghalam Publications, Sixth Edition, Tehran. (in Persian)

Bakhtiari, S and F. Pasban, (2004): The Role of Bank Credits in Job Opportunities Development, Case Study of Agricultural Bank of Iran, Journal of Agricultural Economics and Development, No. 46, PP: 73-94. (in Persian)

Bigdeli, I. (2003): The Barriers to Sustainable Employment and Solutions: Economic Research, Vol. 3, No. 2, : 113-130. (in Persian)

Chemin, M. (2008): The benefits and costs of microfinance: evidence from Bangladesh. Journal of development Studies, Vol.44, No.4, PP: 463-484.

Dehghani, A. and, D. Jamini (2018): Measuring Entrepreneurship Indicators Status, Determinants and Development Strategies in Rural Settlements (Case Study: Javanrood City), Geographical Space, Vol 17, No 60, PP: 247-265. (in Persian)

Drolet, J. (2009): Women and Micro Credit: Implications for Social and Economic Development, Social Development Issues 31(1).

Ebrahim Salari, T. and SM. Narimani Zamanabadi, and S.M. Seyyed Hosseini, (2013): Endowment for Money in the Role of Micro-Credits as a New Islamic Toolkit and its Potential Consequences, Journal of Immortal Heritage, No. 82, 21, PP: 19-56. (in Persian)

خرد به سمت زنان بی‌سرپرست، جوانان روستایی و سرپرستان خانوار باشد.

نظارت دقیق و مستمر قبل و پس از اجرای طرح به منظور جلوگیری از انحراف هزینه‌کرد تسهیلات و اعتبارات از مسیر اصلی خود، صورت پذیرد و مدت زمان بازپرداخت افزایش یابد.

با توجه به پائین بودن سطح کاربرد فناوری‌های نوین (مکانیزاسیون) در فرایند تولید کشاورزان، پیشنهاد می‌شود اعتبارات از نوع سرمایه‌ای و برای توسعه کاربرد ماشین‌آلات نوین در فرایند تولید در اختیار کشاورزان قرار گیرد.

Emadi, M.H. (2005): The Role of Micro-Credits in Accelerating the Rural Development Process: A Comparison of Two Views, Rural Development and Poverty Reduction Conference, Agricultural Bank, Tehran. (in Persian)

Esmailzadeh Padari, S., S.M Hosseini Abadi, and M. Omidi Najafabadi, (2017): Investigating the Role of Agricultural Bank Credits in Rural Development: A Case Study of Tehran Province, Rural and Development Quarterly, Vol 20, No 1, PP: 147-169. (in Persian)

Faaliat, V. and N. Kharghani, (2011): Investigating the Impact of Micro Loans on Employment (Iran Case Study), Work and Society, No. 141, PP: 22-22. (in Persian)

Gupta, D. (2014): The Impact of micro finance on rural households and its role in rural development and poverty alleviation-analysis of north eastern villages of U.P, INDIA. International Journal of Management (IJM), Vol. 5, Issue 4, PP: 145-151.

Han, J. (Ed.). (2007): Survey on China's rural finance [zhong guo nongcun jinrong diaocha]. Shanghai: Shanghai Far East Publishers.

Hassanzadeh, A. (2005): Development of Financial-Credit Services and Non-Bank Financial Institutions with Emphasis on Rural Sector, Journal of Economic Research, No. 3, PP: 61-96. (in Persian)

Hassanzadeh, A and S. Ghavidel, (2006): Investigating the Effects of Micro Credit on Poverty Reduction and Income Inequality. Islamic Economics, Sixth Year, PP: 45-69. (in Persian)

Hezarjaribi dastaki. J, (2005): Entrepreneurship First Edition, Institute of Economic Affairs, Tehran.

Huang, J. and J. Xiangping, and Cheng, X. (2013): Microfinance, sel.-employment, and

- entrepreneurs in less developed areas of rural China . *China Economic Review* 27, Vol. 27, PP: 94–103.
- Hunt, D. (۱۹۹۸): *Economic Theories of Development: An Analysis of Competing Paradigms*. New Jersey: Pearson education.
- Hunt, D. (2007): *Development Economics Theories (Analysis of Competing Paradigms)*, Gholamreza Azad (Armaki), Journal, Sixth Edition, Tehran. (in Persian)
- Idris, j.A., and ch. Agbim,k. (2015): *Micro-Credit as a Strategy for Poverty Alleviation among Women Entrepreneurs in Nasarawa State, Nigeria*. *Journal of Business Studies Quarterly*, Vol. 6, No. 3 , PP: 122-143.
- Karbassi, A., and H. Asna Ashari, and H. Aghel, (2008): *Predicting Agricultural Employment in Iran*, *Journal of Economics in Agricultural Development (Volume 22, Number 2, PP: 31-43)*. (in Persian)
- Lavoic, M. (2002): *Women and Microcredit in Vietnam*, Anthropology department, Laval university.
- Nguyen, C. (2008): *is a governmental micro-credit program for tee poor really pro-poor? evidence from vietnam. the developing Economies XLVI-2 (June 2008)*. PP: 87-151.
- Mafi, F. (2007): *Micro Credits: Features, Experiences, Considerations, Strategies*, Tehran, Expediency Council, Institute for Strategic Research. (in Persian)
- Mafi, F. (2008): *Micro Credit System Practical Strategy for Empowering Low-Income Decades in Accepting Justice Shares*, Tehran, Expediency Council, Strategic Research Institute. (in Persian)
- Makombe, A.M., and E. Temba, and A.R. Kihomb, (2001): *Credit schemes and women empowerment for poverty alleviation: The case of Tanga Region, Tanzania*. *Research Report Vol. 99, No 1, PP:19-30*.
- Mohammadi Yeganeh, B., Cheraghi, M and K. Ahmadi, (2014): *Investing the effects of micro credit on economic empowerment of rural poor*, *Journal of Geography and Development*, Vol. 12, No. 35, PP: 233-247. (in Persian)
- Mohammadi Yeganeh, B., and M. Cheraghi, Z. and Azimi Gohraz, (2010): *The Role of Micro-Credits in Rural Entrepreneurship Development*, *Proceedings of the First International Conference on Management and Innovation, Shiraz*. (in Persian)
- Mohapatra, s. (2007): *the rise of self-employment in rural china: development or distress?* *World development*, Vol. 35, PP:150-174.
- Rahimi, A. (2001): *An Overview of the Characteristics of Micro-Credits*, *Proceedings of the Micro-Credits and Women in Rustic Volume II, Department of Promotion and Public Participation, Ministry of Agriculture Jihad in collaboration with Al-Zahra University, Agricultural Bank, Tehran*. (in Persian)
- Rahmani Fazli, A. and Y. Kaviani, (2005): *The Evaluation of the Agricultural Banking Individual in the Delivering of the Individual's Dream Statements*, *Third Quarterly Applied Journal*, Vol 9, PP: 125-1.(in Persian)
- Rajendran, K. and R.P. Raya, (2010): *Impact of microfinance –An empirical study on the attitude of SHG leaders in Vellore District (Tamil Nadu, India)*. *Global Journal of Finance and Management*, No1, PP: 59-68.
- Rasulov, J. (2002): *Rural Women and Micro-Credit, Self-Reliance*, *Proceedings of the Conference on Micro-Credit of Rural Women*, Vol I, Tehran: Ministry of Agricultural Jihad (Office of Rural Women's Affairs). (in Persian)
- Rezvani, M.R. and A Darban Astaneh, and H. Ahmadabadi, (2015): *Analysis of the Effects of Micro Credit on Rural Economy Sustainability, Geography and Regional Development*, Vol 13, No 1, PP: 209-233. (in Persian)
- Rokkaneddin Eftekhari, A. and J. Einali, (2005): *Evaluation of Agricultural Bank Micro Credits in Rural Economic Development: A Case Study of Kharoudood River Watershed Villages*. *Business Research Journal*, Vol 9, No 34, PP: 179 - 202. (in Persian)
- Singh , N. (2009): *Forum on the 'Legal Empowerment of the Poor' Fighting rural poverty, inequality and low productivity through legal empowerment of the poor*, *The Journal of Peasant Studies* , Vol. 36, No. 4, PP: 871–892.
- Warmaziari, H. and H. Shaban Ali Femi, and KH. Kalantari, (2010): *Comparative Analysis of Farmers' Behavior on the Costs of Agricultural Banking Facilities, Case Study: Khoy County, West Azarbaijan* , *Journal of Agricultural Economics and Development*, Vol24, No 3, PP: 355-346. (in Persian)
- Warmaziari, H. and H. Shaban Ali Femi, and KH. Kalantari (2010): *Analysis of Factors Affecting the Use of Agricultural Banking Facilities, Case Study: Khoy County*, *Journal*

of Rural Research, No. 3, PP: 108-83. (in Persian)

Warmazari, H. and KH. Kalantari, (2012): Comparison of Islamic Model with Theoretical Patterns of Development Economics on Distribution of Product Credits, Journal of Entrepreneurship Development, Vol 5, No 4, PP: 149-148. (in Persian)

Xia, L. (2010): An Empirical Analysis of Microcredit on China rural Household, A thesis the Degree of Doctor of Philosophy in Finance At Lincoln University, New Zealand.

Yogendrarajah, R. (2011): Empowering rural women through microcredit on poverty alleviation, self-employment and health nutrition under post war development. Gumbard Business Review, No2, PP: 1-17.

